

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Gfv.VII.30.721/2017/9.

**A tanács tagjai:** . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Tibold Ágnes előadó bíró

. Osztovits András bíró

**A felperes:)**

**A felperes képviselője:** Székely Gábor Ügyvédi Iroda ügyintéző: Dr. Székely Gábor ügyvéd

**Az alperes:**

**Az alperes képviselője:** Lajer Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Lajer Zsolt ügyvéd

**A per tárgya:** szerződés részleges érvénytelenségének megállapítása

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** az alperes

**A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:** Szegedi Ítéltábla, Pf.III.20.193/2017/4. számú ítélet

**Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:** Szolnoki Törvényszék, 6.P.20.470/2016/8. számú ítélet

**Rendelkező rész**

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel érintett rendelkezését - a perköltségre is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét e körben is helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 12.700 (tizenkétezer-hétszáz) forint másodfokú és 82.700 (nyolcvankétezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget, továbbá az államnak - felhívásra - 48.000 (negyvennyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

**Indokolás**

**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] 2008. május 16-án a felperes mint adós, valamint az alperes deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek, és annak biztosítására a felperes tulajdonát képező ingatlanra az alperes mint zálogjogosult javára önálló zálogjogot alapítottak (a továbbiakban: zálogszerződés). A felperes ugyanezen a napon közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tett a kölcsönszerződés szerződésszerű teljesítésére (a továbbiakban: közjegyzői okirat).
- [2] A kölcsönszerződés II. részének 11.5. pontja az alábbiakat rögzíti:

„Az Adós, a Zálogkötelezett, a kezes kijelenti, hogy a Banknál (Hitelezőnél) vezetett számlák a Bank (Hitelező) bizonylatai, nyilvántartásai és üzleti könyvei alapján készített közjegyzői ténytanúsítványt elfogadja a Szerződés szerinti jogügyletek alapján fennálló kölcsön-, járulék- és egyéb tartozás mindenkor összegének közokirati tanúsításaként. Alávetik magukat annak, hogy az e jogügyletből fennálló tartozás mértékét, esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezésének esetére is, a Bank felkérésére a fenti módon közjegyző tanúsítsa." Tartalmilag azonos rendelkezést tartalmaz a közjegyzői okirat 5. pontja is.

#### **A kereseti kérelem és az alperes védekezése**

- [3] A felperes módosított keresetében - többek között - a kölcsönszerződés és a közjegyzői okirat azonos tartalmú fenti kikötése tisztességtelenségének megállapítását kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209/A. § (1) bekezdése, valamint a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelenségnek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés a), b) és j) pontjaira hivatkozással.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

#### **Az első- és másodfokú ítélet**

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította a zálogszerződés II.7.1. pont II. alpont első mondatában „vagy más ok miatti” kitétel semmisségét, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [6] Határozatát a felülvizsgálattal érintett körben azzal indokolta, hogy a kölcsönszerződés II. részének 11.5. pontja kizárólag arra jogosítja fel az alperest, amire a jogszabály erejénél fogva is jogosult lenne, arra, hogy a közjegyző előtt nyilatkozatot tegyen a követelése mértékéről. A ténytanúsítvány nem az abban foglalt adatok valóságát, hanem a tartozás összegéről megtett hitelezői nyilatkozatot tanúsítja. A végrehajtási eljárás alapját a kölcsönszerződésről készült és közjegyzői okiratba foglalt tartozáselismerő nyilatkozat képezi, nem a közjegyzői ténytanúsítvány. A támadott kikötés nem fordítja meg a bizonyítási terhet, az a végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perben egyébként is a felperest terhelné. Nem korlátozza továbbá a felperest az őt a jogszabály alapján megillető kifogás előterjesztésében.
- [7] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatta, és megállapította a kölcsönszerződés II. rész 11.5. pontjának és a közjegyzői okirat 5. pontjának az érvénytelenségét, a perköltségre vonatkozó rendelkezéseket megváltoztatta, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

- [8] A másodfokú bíróság a perbeli kikötést a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontjába ütközőnek ítélte. Kifejtette, főszabály szerint a szerződésszegés tényét az ezt állító félnek kell bizonyítani, ezért amennyiben az alperes azt állítja, hogy a felperes nem, vagy nem a szerződésben foglaltak szerint tett eleget a fizetési kötelezettségeinek, ezért neki kell bizonyítania. A támadott pont ezt a bizonyítási terhet oly módon fordítja meg a fogyasztó felperes hátrányára, hogy az alperes által egyoldalúan közölt adatokkal szemben már őt terheli a bizonyítás.

#### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [9] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Állította, a jogerős ítélet az rPtk. 207. § (1) bekezdésébe, 209. § (1) és (2) bekezdésébe, 209/A. § (2) bekezdésébe, 242. § (1) bekezdésébe, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjaiba, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 23/C. § (1) bekezdésébe, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: közjegyzői tv.) 112. § (1) bekezdésébe, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 195. § (1) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő.
- [10] Az alperes véleménye szerint a másodfokú bíróság tévesen értelmezte a perbeli kikötés valódi jelentését és jogszabálysértően állapította meg a közjegyzői okirat bizonyító erejét. Álláspontja alátámasztására egyebek mellett hivatkozott a Kúria EBH 2018.G.1. számon közzétett gazdasági elvi határozatára.
- [11] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

#### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [12] A Kúria a jogerős ítéletet rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és megállapította, az a hivatkozott indokok alapján jogszabálysértő.
- [13] A Kúria az alperes által is hivatkozott EBH 2018.G.1. számon közzétett gazdasági elvi határozatában kifejtetteket változatlanul, minden részletében irányadónak tekinti. Az adott ügyben a perbelivel a tartalmát és a lényegét tekintve megegyező szerződéses rendelkezés tekintetében a Kúria akként foglalt állást, hogy az a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára nem fordítja meg. Rámutatott, az a szerződéses rendelkezés, amely szerint a pénzügyi intézmény a saját nyilvántartásai alapulvételével jogosult a fogyasztói tartozások kimutatására, és a szerződő felek az e kimutatás alapján készült, közokiratba foglalt ténytanúsítványt tekintik irányadónak, nem minősül joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak, ezért a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára nem változtatja meg, és nem korlátozza a fogyasztó jogszabályon

alapuló igényérvényesítési lehetőségét sem. Döntésének jogi indokolásában hangsúlyosan hivatkozott az rPtk. 242. §-ában, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 206. §-ában, a Vht. 21. §-ában, a közjegyzői tv. 111. § (1) bekezdésében, a Korm. rendelet 1. § (1) bek. i) és j) pontjaiban írtakra. Mindezekre tekintettel a Kúria úgy ítélte, hogy a perbeli szerződéses rendelkezés a bizonyítási terhet nem fordította meg.

- [14] A Kúria a BH 2018.146. számon közzétett határozatában - egyebek mellett - már azt is kifejtette, a perbelihez hasonló szerződéses rendelkezés joglemondásként sem értékelhető.
- [15] Mindezekre tekintettel az ítélőtábla az rPtk. 209. § (1) bekezdésének, illetve a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontjának téves alkalmazásával állapította meg, hogy a perbeli kölcsönszerződés és a közjegyzői okirat [2] pontban idézett szövegrésze tisztességtelen szerződéses rendelkezésnek minősülnek. A jogerős ítélet a perbeli szerződéses rendelkezés tisztességtelenségét a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem állapította meg, így e körben a Kúriának állást foglalnia nem kellett.
- [16] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítélet felülvizsgálattal érintett rendelkezését helybenhagyta.

## **Záró rész**

- [17] A Kúria a másodfokú- és a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes - 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései alapján megállapított - ügyvédi munkadíjából és az általa lerótt felülvizsgálati eljárási illetékből álló másodfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült költségei megfizetésére. A felperes az illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt fellebbezési eljárási illeték állam javára való megfizetésére a bírósági eljárásban a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) és (2) bekezdése alapján köteles.
- [18] A Kúria a döntését az rPp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2018. augusztus 27.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes sk. előadó bíró, Dr. Osztovits András sk. bíró